

СВОБОДА

FOUNDED 1983

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-9864) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Чи кінець переговорів?

Президент Реген, за останнього перебування Йорданського короля Гусейна у Вашингтоні просив, щоб він, Гусейн, включився в мирові переговори на Близькому Сході і заступив інтереси палестинських арабів. В заміну Реген обіцяв Гусейнові, що він зробить натиск на Ізраїль, щоб той припинив даліше ступінь заснування жидівських осель на окупованому Ізраїлем арабському правому березі Йордану, що належав до Йорданії, і в смугі Гази. Гусейн, вернувшись до столиці Йорданії Амману, мав довгі розмови з лідером Палестинської Визвольної Організації Ясіром Арафатом. Але ті розмови скінчилися невдачею: Арафат не погодився, щоб Гусейн став речником кругло двох мільйонів палестинців, що їх ніби репрезентує він, Ясір Арафат, і відкинув мировий план президента Регена, в якому була мова про національний осідок для палестинців у праводержавному зв'язку з Йорданією, але не було мови про Палестинську Визвольну Організацію, яка не визнає Ізраїля та признає тільки терор, як засіб боротьби. В наслідок такого становища Арафата король Гусейн, один з найбільш поміркованих арабських володарів, завжди орієнтований на Захід, зокрема на Америку і виразний противник СССР та взагалі комунізму, проголосив, що він зрікається місії мирового посередництва і залишає проблему палестинців Арафатові.

Таке становище Гусейна свідчить про його почуття реалізму та про розумний підхід до цілої проблеми замирення на Близькому Сході. Бути посередником у переговорах, у яких з одного боку треба мати діло з Менахемом Бегіном, з другого — з Ясіром Арафатом, це Сизифова праця, засуджена згорі на невдачу. Відмова Гусейна — прикра для Роланда Регена. Але тепер Реген має тільки один доцільний шлях: зробити такий натиск на Ізраїль (відмова доставки зброї, відмова фінансової допомоги, відмова політичної підтримки), щоб постала атмосфера, в якій посередницька місія Гусейна мала б шанси успіху. Державний секретар Джордж Шульц збирається самому поїхати на Близький Схід, напевне у товаристві Філіпа Габіба, який на протязі місяців даремно переконував Менахема Бегіна, що він мусить відкликати своє військо з Лівану і мусить прийняти єдино реальний мировий план Регена. Шульц сподівається, що він переконає Бегіна і що треба поки що стриматися з будь-якими драстичними санкціями проти Ізраїля.

В Ізраїлі тепер величаво відзначають роковини повстання жидівського гетто у Варшаві. Також вся американська преса, яка здебільшого знаходиться у жидівських руках, присвячує цим роковинам багато місця. Але героїстство — одна річ, а державний розум — друга.

Ізраїльський нарід виявив своє героїство в обороні своєї держави, загроженої арабськими сусідами, ізраїльські воїни стали гідними наслідниками героїв з варшавського повстання. Але перетягання струни і ведення політики, що веде до міжнародної ізоляції — це погана прислуга народові. Йорданський король Гусейн погоджується з президентом Регеном. Менахем Бегін не може виграти в опозиції до Регена і Гусейна.

Президент Реген знову запропонував певні зміни в справі домагань Америки на роззброєній конференції у Женеві, закликаючи Советський Союз погодитися на тимчасовий договір про обмеження атомових зброєних.

Однак ряд визначних спеціалістів, не конче членів урядів, переконаний, що великі ідеологічні різниці між СССР і ЗСА стоять на перешкоді будь-якому порозумінню з Москвою. Між ними спеціалістами є Джон Ленчовскі, молодий науковець, який зайняв пост проф. Річарда Пайпса в Крайовій раді безпеки як науковець-совєтознавець. Перед тим він був асистентом державного підсекретаря Лоренса Ігльбергера.

Пишучи в консервативному журналі „Паліс Ревю“, Ленчовскі твердив, що основною причиною конфлікту між Сходом і Заходом є „непримиренні різниці ідеологічного характеру“, і тому комуністичні провідники доба-

Володимир Душин

ІДЕОЛОГІЧНІ РІЗНИЦІ МІЖ СХОДОМ І ЗАХОДОМ

ють в кожному підході Заходу „загрозу для комуністичної системи“.

Ленчовскі також висловив думку, що Америка терпить від „переплутання вартостей і деморалізації“, і тому Америка повинна пропавувати „американські ідеї шляхом публічної дипломатії“.

Це, мабуть, інспірувало президента Регена в його промові в Англії минулого червня, в якій він викликав Москву до „мирового змагання ідей і вартостей“.

Шобільше, президент Реген зажадав від Конгресу мільйонів доларів на таку „ідеологічну кампанію“ у світі.

Але не всі в Конгресі погоджуються з ідеєю такої „публічної дипломатії“, вважаючи, що це обернеться в „антисовєтський християн-

ський похід“. До речі, таких „пропагандивних“ походів було чимало у минулому і всі вони так скоро „вигасали“, як і повставали. Річ ясна, що кожна така „ідеологічна кампанія“ у зв'язку із СССР мусить мати антикомуністичний характер незалежно від того, чи вона призначена для комуністичного світу чи народів вільного світу.

Ідеологічні різниці примушують совєтські власті до всякого роду парамілітарних чи криміналітарних дій, звернених проти Америки і її союзників. Отже, тут не може бути ніякої політики детанту, коли Москва постійно порушує усякі договори, для поширення свого політико-економічного впливу на народи світу.

Обороняючи політику „публічної дипломатії“, деякі речники твердили, що метою їхньої політичної тактики не є підтримання нестабільності Совєтського Союзу. До цього вони додали ще таку свою завагу: якщо підбити народи в Совєтському Союзі захочуть робити свої власні рішення на основі слухання правдивих інформацій, — то це їхня справа.

Заатакувавши ці ліберальні кола, які пропонують погодження з Москвою за будь-яку ціну, аби уникнути атомової війни, — згаданий дорадник президента Регена твердить, що в цьому небезпечному світі, в якому ми живемо треба бути сильним мілітарно, щоб не вживаючи зброї, уникнути мілітарно-атомового зудару.

І так відносини поміж Америкою і Совєтським Союзом знову входять у блудне коло, з якого важко вирватись — без того, щоб колись не дійшло до світової катастрофи.

Іван Кедрин

ГОЛОС СЛУГИ БОЖОГО АНДРЕЯ З ТОГО СВІТУ

„Дванадцять листів о. Андрея Шептицького до матері“, упорядкував і примітками доповнив Григор Мериш Лужницький, Філадельфія 1982, стор 72

„Дванадцять листів“ (як він сам подає) саме Григор Лужницький — професор університету (спершу у Граці, опісля у Філадельфії), учений і письменник. У тих „Листах“ є багато недосказаного і для читача таємничого. Але читається їх, як дивну повість. Григор Лужницький зробив з отих Листів літературний твір. Скільки там оригінального і незміненого з-під пера Кир Андрея та скільки заокругленого й вигаданого з-під пера Григора Лужницького — один Господь знає, ну й сам Лужницький. Але, приймаючи навіть, що редактор тих Листів, чи пак, як він себе скромно називає упорядником, переробив усе, так і в „Листах“ з деякими змінами, Слуга Божий Андрей напевно вибачив йому з небесних висот і подарував: бо на книжці видно виразно печатку факів-редактора, з науковим методологічним підходом, з поясненнями і примітками, з наведенням використаної літератури. І тому не дивний, що Асоціація Української Католічної преси, яка проголосила була літературний конкурс на твір про життя Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, призначила цю твору першу нагороду. Треба було признати Григорові Лужницькому першу нагороду перед усім за досконале вивчення родоводу Шептицьких, за його знання причетної різномовної літератури, за створення з отих Листів літературного твору. У цьому творі видніє усе величчя постаті Андрея Шептицького, його особлива любов до матері, його жаль, що рід Шептицьких, як стільки

мїтками доповнив“ (як він сам подає) саме Григор Лужницький — професор університету (спершу у Граці, опісля у Філадельфії), учений і письменник. У тих „Листах“ є багато недосказаного і для читача таємничого. Але читається їх, як дивну повість. Григор Лужницький зробив з отих Листів літературний твір. Скільки там оригінального і незміненого з-під пера Кир Андрея та скільки заокругленого й вигаданого з-під пера Григора Лужницького — один Господь знає, ну й сам Лужницький. Але, приймаючи навіть, що редактор тих Листів, чи пак, як він себе скромно називає упорядником, переробив усе, так і в „Листах“ з деякими змінами, Слуга Божий Андрей напевно вибачив йому з небесних висот і подарував: бо на книжці видно виразно печатку факів-редактора, з науковим методологічним підходом, з поясненнями і примітками, з наведенням використаної літератури. І тому не дивний, що Асоціація Української Католічної преси, яка проголосила була літературний конкурс на твір про життя Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, призначила цю твору першу нагороду. Треба було признати Григорові Лужницькому першу нагороду перед усім за досконале вивчення родоводу Шептицьких, за його знання причетної різномовної літератури, за створення з отих Листів літературного твору. У цьому творі видніє усе величчя постаті Андрея Шептицького, його особлива любов до матері, його жаль, що рід Шептицьких, як стільки

мїтками доповнив“ (як він сам подає) саме Григор Лужницький — професор університету (спершу у Граці, опісля у Філадельфії), учений і письменник. У тих „Листах“ є багато недосказаного і для читача таємничого. Але читається їх, як дивну повість. Григор Лужницький зробив з отих Листів літературний твір. Скільки там оригінального і незміненого з-під пера Кир Андрея та скільки заокругленого й вигаданого з-під пера Григора Лужницького — один Господь знає, ну й сам Лужницький. Але, приймаючи навіть, що редактор тих Листів, чи пак, як він себе скромно називає упорядником, переробив усе, так і в „Листах“ з деякими змінами, Слуга Божий Андрей напевно вибачив йому з небесних висот і подарував: бо на книжці видно виразно печатку факів-редактора, з науковим методологічним підходом, з поясненнями і примітками, з наведенням використаної літератури. І тому не дивний, що Асоціація Української Католічної преси, яка проголосила була літературний конкурс на твір про життя Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, призначила цю твору першу нагороду. Треба було признати Григорові Лужницькому першу нагороду перед усім за досконале вивчення родоводу Шептицьких, за його знання причетної різномовної літератури, за створення з отих Листів літературного твору. У цьому творі видніє усе величчя постаті Андрея Шептицького, його особлива любов до матері, його жаль, що рід Шептицьких, як стільки

інших українських шляхетських родів, ополчився, його глибока чернеча християнська віра, його любов бляжнього, толеранція до людей іншого віровизнання, його дипломатичний хист не тільки у відносинах з достойниками Ватикану, але й із сільськими священиками львівської єпархії, які не завжди і не всі були, делікатно сказавши, досконаліми.

Дванадцять, останній, лист Митрополита, писаний передсмердний його вивозу з Львова за Першої світової війни й окупації російськими військами Львова у 1914 році. Кінчається книжка „Розповіді свідка о. Йосифа“ — як помер Митрополит Андрей Шептицький. — це теж переклад з польського, списане для дітей і вивук моєї улюбленої сестри Ядвіги Шептицької...

Цікавий, вартісний твір. На першій титуловій сторінці сказано: За дозволом церковної Влади. Ця скромна завага, диктує згодом, що видано книжку коштом Філадельфійської Митрополії у КЦеркві в Америці. Можна погратувати Влади Митрополії за прихильність до праці професора Григора Лужницького. Величезна більшість книжок, які появляються в українському вільному світі, не могли б побачити світ в Україні при тамашній більшовицькій цензурі. Поява книжки „12 Листів о. Андрея Шептицького до Матері“ — це класичний доказ, що українська культура може свобідно розвиватись тільки поза межами України. Ім'я Слуги Божого Андрея викликає більшовицьким режимом. Але воно записане в історії Христової Церкви і в історії українського народу, і оця нова публікація служить для прослави того унікального мужа, що став був за нашої пам'яті духовним батьком українського народу. Належить вдяка всім, що причинилися до її появи.

Невикористаний скарб

Нелегко писати про друзів, які назавжди відійшли від нас. Це завжди згадувати людей, що, не дочекавшись природного кінця, самі обирали своє життя, розпорядились ним свавільно. Василь Гайдарівський належав до тієї генерації письменників, яка, за небагатьма винятками, потрапила до категорії „розстріляної Музи“. Бувши членом донбаської літературної організації „Забой“, він дебютував там кількома цікавими прозовими творами, а потім, маючи очі, що бачать, і вуха, що чуять, замовк, став духовним „внутрішнім емігрантом“, відсторонився від письменницької праці.

Тільки прибувши до війни до чужого берега, в табір для переміщених осіб, Гайдарівський поновив улюблене зайняття, бож не висіло над головою химерне „соцзамовлення“ (соціальне замовлення), не треба було підмалювати дійсність, вибілювати чорні фарби. Кожну вільну годину, примостившись десь у затішному кутку, використовував письменник для розробки своїх сюжетів, черпаючи з колодязя пам'яті всі ті події, про які заборонялося говорити в „найбільш вільній“ державі, в СССР.

Посидючість і продуктивність В. Гайдарівського були подивугідні. Уже в Америці, змушений заробляти собі на прожиток фізичною нелегкою й немиліною працею, він знову увесь вільний час віддавав писанню своїх творів, які друкував у різних емігрантських журналах, упорядковувачи збірки оповідань і одночасно працюючи над романом. Майже одна за другою вийшли книжки Гайдарівського: збірка оповідань „А світ такий гарний“ і повість для дітей старшого віку „Заулячий пастух“. Критика зустріла ці книжки з повною прихильністю, визнавши В. Гайдарівського за неперевершеного майстра слова, за письменника, від якого можна багато очікувати в майбутньому. Пам'ятаю рецензію Дмитра Ірушевича, де було сказано: „Гряди, Заулячий пастухе, в кожну українську хату, неси задоволення й насолоду від прочитаного“.

Можна було сподіватися, що після цього двокнижкового дебюту з творчого конвєра В. Гайдарівського сходитимуть інші його твори, а тут на шляху стало тяжке до подолання „але“. Письменницький фах в еміграції найбільш упосліджений. Малий малює, виставляє й продас свої картини без якихось обтяжуючих додатків. Співак, музикант, хоч і не часто, виступає на багатородному форумі й безпосередньо доносить до

широкої публіки, так би мовити, продукцію своєї душі. У письменника це трудніше. Йому треба насамперед видати працю, а тоді шукати читача, застосувати „благородне жєбрацтво“, себто, звертаючись до незнайомих людей із проханням купити його книжку. В більшості такому „жебраківі“ не відмовлять, але знову ж, який то невдачливий труд! Напиши, видай (за власні кошти), розішли, чекай на відгук — відпові-

Рідко коли письменник повертає гроші, витрачені на видання. А хочеться писати й видавати це; непереможний гін до творчості не дає спокійної мислєвї, і він пише „в стїлі“, у шухляді столу, як ті безміснї монастирські літєписи в надїї, що колись тим писанням скористається прийдешній ще не народжений історик...

За таких невідрадних умов не дивно, навіть закономірно мати почуття нестатлї, втрати віри в майбутнє, так зване духове бездоріжжє.

До ностальгї, до похондричного настрою у В. Гайдарівського долучалась хвороба, очевидно, невилкована, бо перша операція відчутних позитивних наслідків не дала. Передбачалась операція повторна, а в цей проміжок часу — нестерпні болї, коли нестерпним стає все життя.

В. Гайдарівський обірвав його десять років тому, дождавши ще одну можливість до ряду передчасних мортї...

Чи можемо ми його осуджувати? Ні! Усохле серце не винне в своїй трагедї, якої не в силах було звести.

Після смерті В. Гайдарівського лишилися невіданими збірки оповідань під назвою „Циркачка“ й роман під назвою „Покута“. Нема сумніву, що ці речї мають неперсїчну літературну вартість, та чи побачать вони світло денне? Наша письменницька організація „Слово“ матеріально неспроможна щось видати своїм коштом. Меншати любителів української книжки досї в нас майже не було, або ж їх обмалє. Але ініція, яку створив письменник, не смїє пропасти. Алє колись наша батьківщина скине з себе фізичні й духовні кайдани, накладені на неї більшовизмом, і як же прийдеться їй, окраденій, пошарунок з вільного світу українська книжка, де життя показане таким, яке воно було, де не буде замовчувань і брехнї.

Цим урядї невідкладних питань, мусять зацікавитись шанувальники української книжки і літературнї наші організації та фундації, зокрема „Слово“.

А. Галан

КОЛИШНІЙ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ЗСА, а тепер один з кандидатів Демократичної партії на пост президента Волтер Мондейл, а також другий кандидат сен. Алан Крєстон, здобувши вже визнання Федеральної виборчої комісії і отримаючи федеральну допомогу на свою передвиборчу кампанію у такій висоті, яка відповідала їхній збірці і індивідуальним жертвам прихильників, тобто — „долар за долар“.

Олександр Домбровський

ВІД ЕТНОГРАФІЗМУ ДО НАЦІОНАЛІЗМУ

I.

Світлій пам'яті забутого друга-учителя, історика Теодія Костриби в сорокові роковини його відходу від нас (3-го березня 1943 року) — присвячую.

Історія русько-українського етносу є характеристичною специфікою класично-циклічних феноменів переходу історичного процесу від катастрофальних зазнападів до майже чудесних виявів національного відродження (іноді ближчих до ірраціонально-містичних контемпліацій, чим до раціональних критеріїв історіографічного думання!) аналогічно до мітичного фєнікса, який відроджувався з попелів небути. Геополітичне положення території Русі-України з особливостями євразійського історизму лягло в основу згаданої специфіки історичного процесу. В цілому контексті паневропейського історизму згадана специфіка історії Русі-України набирає кольориту своєрідної екзотичної посередньої країни між Орієнтом і Окцидентом. На жаль, той „екзотичний“ підхід до історичного минулого нашого народу покутує ще й дотепер на сторінках історіографії Заходу зі шкодою для нас. Тому до обов'язків представників української історичної науки належить чинити заходи, щоб науковий світ Заходу трактував історію Русі-України як реально-інтегральну частину паневропейського історизму з усіма дальшими консеквенціями вище сказаного.

Згаданий циклічний характер історичного процесу на території Русі-України має свою довголітню традицію. Після занепаду трипільської культури настає по довгому часі розвиток автохтонно-хліборобських племен у порівняльно золотий дові Геродотової Скитії, характер-

ний виникненням грецької колонізації на північному побережжі античного Причорномор'я. А історичні катаклізми з доби великого переселення народів були зрівноважені на території України виникненням політично-державного союзу антських племен — на тодішній час державної організації південносхідних слов'янських, тобто проторусько-українських племен з правдоподібною домішкою іранських племенно-групових елементів. В слід за тим виникла вже повновартна на соціо-етнополітичному аспекті державна організація — Київська Русь, як етнополітичний колектив епігонів антської племенно-державної традиції. Витак наступила руїна Києва, як політично-державного центру в наслідок атак з фінно-московської Півночі та зі сторони татарського лихоліття. На політичну змїну Києву прийшла Галицько-Волинська Держава, яка затримує у XIV сторіччі ціх галицького політично-державного П'ємонту. І русько-українська національна спільнота отримує в світі міжнародної політики статус-жрих „неісторичного“ народу. Польща Ягайлонів започаткувала експансивний наступ на русько-українські землі, а Росія Петра І й Катєрини ІІ довершила його, не залишаючи й Польщі, яку після розборів переіменувала на Привислінський Край. Це, так сказати б, під розвагу так зв. вшєполюкям — „єндекам“ з політичного табору Романа Дмєвського, які орієнтуються на співпрацю з Росією, вважаючи Польщу рівноправним політичним партнером Росії (?). Мимоволї нагадається пословиця — „Коня кують, а жаба ногу наставляє“. Після нашої прогрі під Полтавою прийшла в кількадесят років пізніше черга на Польщу, що закінчилося зруйнуванням Запорозької Січі (1775) та польської державності (1772). Ліквідація Запорозької Січі майже синхронізується з першим розбором Польщі, тобто, упоравшись з Україною, російський уряд приступив негайно до ліквідації польської державності до спілки з Німєччиною (Пруссія) й Австрією (Катєрина ІІ, Фридрих Великий — „Фріц“ і Марія Терєса). Це все під розвагу польським москвітїям, які орієнтуються на співпрацю з Росією. А рік 1939 був часом чергового розбору Польщі, тим разом без Австрії, яка була інкорпорована Гітлером до Райху. Як бачимо, Польща також пережила деякі симптоми циклічного ходу історизму в наслідок фатальних геополітичних умов — між-

двома політичними гігантами. Чи це навчило щось поляків. — побачимо!

У XVII сторіччі настає підйом наших національно-політичних зусиль і на арені східноєвропейського історизму появляється Держава Богдана Хмельницького, але дальші події та фатальні наслідки Переяславського договору перекреслюють на практиці нашу державність й статус „неісторичного“ народу так і залишились на дальший час — XVIII-XIX століття. Російська імперська історіографія знає лише „Малоросію“ й „малоросів“. А Галицька вітка русько-української Землі під австрійськими Габсбургами й...польською адміністрацією є вправді в дещо кращих умовах у порівнянні зі східноукраїнськими землями, але також переживає національно-культурно-політичний летарг.

Та коли могло здаватися, що русько-українська національна спільнота лежить уже на марах етнополітичного небути, настає чуда над Дніпром — Дністром за ласкавим допустом найвищого Підмету історії — Провидіння, яке надхнуло народ новим підйомом до життя. В доловині XIX сторіччя показався з-під української землі перші видні сніжинки-ластівки Весни народу — його національно-культурного відродження у загальному контексті європейської Весни народів після доби наполеонських воєн. На овиді новітнього русько-українського письменства появляються перші ластівки: „Єнеїда“ Котляревського, Квічнини твори та безсмертний „Кобзар“, а в Галичині „Русалка Дністрова“. Рух мотору історичного процесу набирав шораз то більше темпа й динамізму русько-української духовості. В слід за першими літературними творами починає спершу неміло поштовхатись громадсько-політична думка на тлі процесу поступєсних світлоглядювих перемін на широкіх просторах тодішньої Росії. Появляється рух декабристів, а в Україні Кирило-методіївців та галицьких народолюбів. Блеск „августейшого государя“ на терені Росії та „найяснішого пана“ з Відня починає меркнути. Навіть драконська валуїшність над Дніпром та польські інтриги проти галицьких русинів на відєськомому ґрунті не можуть повстримати роботу русько-українського духа. Геній українського слова й мистецтва сягнув до скарбниці

народної творчості, видаючи народні скарби в літературно-мистецтво-пісенній оправі. Русько-український патріотизм починає виявлятися спершу в описах народного побуту й страдальств виступах на театральних сценах „гопаків“, „греначиків“, шараварів з вищиваною сорочкою та пієсною — тою інтимною мовою поетичної української душі.

Не дивно отже, що початкові наші літературні твори були „запирожєні“ та „підліті“ українським борщем, наші театральні сцени гомонили народними танками й пієсною. Та була побутування головно українського села, якої тепер здебільша цурається модерний український театр, вважаючи її пережитком, а дехто навіть... халтурою. Патріотизм виявлявся у формі етнографізму в цілій своїй повні, хоча в політичному аспекті загаль русько-українських людей схилився ще вірно-піддано до імперського єдинорєднієства, як австрійського трону Габсбурґів. На протязі довшого часу обидві великодержави потрапили виховати тип українця (офіційно „малороса“ в Росії) — єдинорєднієства та австрійського русина, обмежених до етнографізму, з українською пієсною й гопаком та рівночасно з нездобістю до власної державної творчості. Та українська співчутність й заразом політична нездарність у порівнянні з політичною нахабністю й агресивністю „великороса“ наїшли свій вислів у російській пословиці „хахол нікуди не гадїтєс, да голос у нево харошї“.

Та час не стоїть на місці й історичний процес посувається консеквєнтно в напрямі дальших, більш ідеологічно заавансованих етапів на шляху прогрєсу національно-культурного відродження. Етнографізм починає поступово еволюціонувати на шляху нових світглядювих пошуквань у напрямі кристалізування політично-державницької концепції. Шараварину й гопаківські підстрибування почало випєреджувати змагання до освіти, студійних зусиль над реконструкцією нашого національно-культурно-історичного обличчя й ідєнтичности та до початкових стадій політичної діяльности в напрямі осягнення державницького ідеалу.

(Продовження буде)

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ 1983

ПРИБУТКИ:

Вплати вкладок усіх класів
Життєвого Забезпечення

Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата
1	148.42	152	29.42	321	587.56
2	184.17	153	2,061.08	322	426.64
5	1,210.94	154*	468.44	323*	385.78
6	534.74	156	525.72	324	165.75
7*	523.95	157*	459.75	325*	1,841.68
8	2,024.63	161	1,419.69	327*	1,771.45
9	126.90	162	293.31	328	343.27
10	474.82	163	2,804.71	330	279.02
11	40.39	164*	1,485.81	332	357.03
12	387.31	165	35.97	333	2,069.70
13	900.38	166	2.65	334	379.42
14	1,614.56	167	158.07	336	550.69
15*	1,188.09	168	283.20	337	444.52
16	434.61	169	603.08	338	290.97
17	199.39	170	1,021.69	339*	1,033.89
18	116.41	171	1,817.38	340*	1,101.08
19	110.73	172*	932.66	342*	595.85
20*	2,024.59	174*	4,242.12	343*	744.74
23	501.20	175	433.02	345	987.03
24*	146.33	176*	1,046.44	346	848.75
25*	940.92	177	462.95	347	639.95
26	30.69	178	223.99	348	335.00
27	1,599.73	179	227.92	349	1,668.63
28	91.51	180	607.02	350	363.26
29	226.35	182	531.79	352	714.91
30	118.16	183	1,329.61	353	1,303.04
31	97.40	184	1,042.66	354	191.68
32	878.04	190	30.76	355	135.56
33	331.12	192	246.90	356	250.37
34	581.84	193	28.29	357	4.35
35	515.21	194	2,012.27	360*	2,905.32
36	252.31	195	4.80	361*	1,309.26
37	680.68	196	1.86	362*	633.04
38	517.38	200	1,061.49	363	38.24
39	1,632.57	202	18.90	364	390.69
40*	318.31	203*	279.00	367*	1,747.27
41	46.82	204	2,209.30	368	1,062.78
42	2,270.08	205*	488.86	369	260.73
44*	359.81	206	490.50	370	531.60
45	530.05	209	129.32	371	1,285.65
46*	74.08	211	226.29	372	968.55
47	763.49	212	147.09	373	176.58
48	105.72	214	604.94	375	1,138.06
49	416.12	215	4.81	376	9.32
50*	110.00	216*	2,951.50	377*	1,336.02
51	801.19	217	1,452.36	378	18.70
52*	285.80	218	131.32	379	2,859.61
53*	1,450.00	219*	634.95	380*	320.63
54	149.54	220*	2,468.04	382	273.77
55	649.48	221	2,299.25	383	540.78
56	554.08	223	176.74	385	1,196.81
57	1,033.78	224	340.35	387*	968.88
58	170.73	225*	8.44	389	84.79
59	820.57	226*	734.72	390*	233.97
62*	97.20	228	32.05	394	116.05
63	1,177.84	230	1,074.99	397	2,172.96
64	214.61	231*	905.23	399	1,494.72
65	201.20	232*	1,535.90	401	202.43
66	134.91	234	402.81	402*	1,706.56
67	215.64	235	376.64	403	521.55
69	80.56	236	269.07	406	250.62
70	864.84	237	482.72	407	1,196.10
73	113.36	238	498.58	408*	1,008.21
75	340.72	239	491.65	411	197.85
76	469.63	240	1,850.76	412	225.94
78	688.04	241	106.77	413	95.83
79*	390.53	242	1,265.24	414*	1,181.14
81	159.29	243	178.53	416	143.44
82	392.10	245	1,041.20	417*	180.64
83	1,322.57	247*	575.74	418	80.27
84	41.48	248	237.40	421	434.71
86	754.60	250	700.19	422	816.14
87*	96.17	251*	1,653.31	423	1,155.50
88	2,471.80	253	144.68	424	723.45
89*	75.21	254	705.21	426	500.00
90	407.61	256*	889.78	427*	4,390.97
91*	308.88	257*	1,834.52	429	44.01
92	13.93	258	29.36	430*	3,699.88
93	351.56	259	629.23	433	67.69
94	3,840.24	260	310.97	434	1,200.57
95*	46.98	261	294.03	437	700.31
96	636.82	263	65.13	438	131.35
98	93.51	264*	233.20	439	656.22
99	157.89	265	24.65	440	723.06
100	79.22	266	1,658.67	441	663.60
102	1,181.38	267*	947.11	442	296.62
104	579.37	268	321.33	443*	38.21
105	553.01	269	311.36	444	1,102.29
106*	1,814.67	270	930.71	448	136.21
107	224.80	271	645.73	450	688.27
108	19.38	275	82.60	452	1,063.41
109	134.07	277*	4,086.46	453	24.74
113*	1,798.19	278	180.75	454	241.83
114*	4,244.64	279	27.32	455*	167.82
115*	564.11	280	24.85	456	133.45
116	1,382.07	281	530.41	457	557.67
119	124.96	282	227.83	458	1,392.72
120	493.00	283	349.71	459*	345.34
121*	1,363.20	284	112.06	460	206.56
122	128.86	285	516.09	461	45.36
123	926.59	286	486.05	464	204.49
124	96.33	287	1,739.98	465	1,675.61
125	936.41	288	386.72	466	155.89
126	247.88	290	78.54	467	423.05
127	1,464.55	291	327.74	468*	757.23
128	218.71	292	2,438.17	469	222.30
129*	200.78	293	801.30	472	450.25
130	587.68	294*	67.80	473	2,290.25
131*	576.17	295	440.96	474	131.17
132	148.09	296*	79.41	476	23.46
133	881.07	297	54.11	477	43.11
134	297.17	299	82.31	479*	361.10
135*	17.30	301	255.27	480	195.78
136*	499.73	302*	73.97	481	504.12
137	446.01	303	340.66	484	825.00
138	90.84	304	568.79	485	43.02
139	79.56	305*	737.84	486*	258.56
140	303.49	306	158.37	488	35.44
141*	11.05	307	868.18	489*	1,547.07
142	268.81	309	17.53	490	273.35
143	176.22	311*	240.23	492*	931.35
145	56.26	312	88.73	496	139.08
146*	2,691.58	313	14.97	497	216.04
147	950.61	316	1,722.08	500	150.45
148	222.77	317	293.73	501	23.06
149	52.29	318	160.67	502	156.15
150	380.74	319*	145.12	503	509.67
151	176.93	320	342.44	505	42.87
				506	95.84

Вкладки зібрані в усіх класах
Життєвого Забезпечення 258,060.44

АЛЬМАНАХ НА 1984 РІК

Як і кожного року, у цьому часі редакція щоденника „Свободи” розпочинає підготовку працю над майбутнім Альманахом-Календарем, що в 1984 році буде мати своєю головною темою 90-річчя Українського Народного Союзу. Вже тепер просимо авторів, які бажають бачити свої статті, есеї, оповідання, поезії, художні нариси чи репортажі надрукованими в „Альманаху УНС 1984”, готувати такі матеріали. Речення надіслані їх до редакції „Свободи” - не пізніше 15-го червня цього року. — Ред.

Вплати вкладок
Акцидентного Забезпечення

Відділ	Заплата	Відділ	Заплата	Відділ	Заплата
1	13.60	161	12.20	337	121.00
5	29.20	162	45.80	338	1.00
6	58.10	164*	83.70	339	32.00
8	27.40	168	1.00	340*	135.65
10	64.30	170	24.95	345	22.00
11	31.20	171*	9.20	346	32.80
12	12.60	172*	57.00	347	2.45
13	20.20	174*	347.35	348	7.25
14	37.55	176*	14.40	349	92.75
16	21.80	177	25.00	350	15.80
17	8.55	183	40.00	352	14.00
25*	223.05	184	5.00	353	44.55
27	53.05	194	71.80	360*	222.60
29	9.20	200	18.40	362*	20.30
32	28.00	204	85.25	364	11.00
34	32.90	206	12.00	367*	14.95
37	3.30	209	58.40	368	33.60
39	12.20	214	9.20	369	3.95
40*	15.20	216*	55.60	371	50.70
41	9.20	217	7.80	372	22.00
42	27.40	219*	17.50	375	47.40
43*	11.00	220*	49.75	377	4.80
44*	4.70	221	157.20	379	18.40
47	45.55	226*	14.00	380*	9.20
49	29.50	230	16.55	385	53.60
50*	2.45	231*	19.10	387*	59.05
51	24.55	233*	132.25	397*	18.80
55	8.30	234	4.45	399	32.00
59	15.20	236	14.70	401	4.80
62	25.30	237	27.60	402*	186.95
65	11.00	238	2.45	403	14.00
66	12.20	240	103.45	406	9.20
70	9.20	242	31.70	407	58.50
75	11.65	245	33.40	408*	42.95
76	26.20	247*	16.00	411	3.20
78	20.80	248	13.55	412	1.25
79*	29.00	251*	118.00	414*	38.20
81	2.25	253	13.95	416	34.45
83	133.00	254	9.20	418	15.10
88	42.05	256	11.00	421	62.00
90	19.95	257*	28.10	422	23.30
93	85.26	261	5.15	424	4.30
94	16.90	264	12.20	427*	60.70
95*	6.70	266	45.20	430	237.10
96	11.05	267*	92.40	434	57.20
102	41.15	269	17.85	437	17.35
104	6.55	270	32.35	439	18.20
105	22.00	271	17.75	440	61.40
106*	22.80	277*	255.50	441	116.00
108	85	278	9.55	442	40.65
114*	21.90	282	11.35	443*	2.70
115*	75.50	287*	13.75	444	19.55
116	18.00	291	9.60	450	8.75
119	90	292	14.55	452	18.40
120	12.65	293	11.00	456	23.80
121*	12.20	295	23.20	459*	10.05
123	14.90	301	48.35	464	16.40
124	1.70	303	23.20	465	79.10
125	24.10	304	7.35	467	4.80
127	9.20	305*	10.90	468*	32.20
129*	2.45	307	37.20	472	38.05
131*	43.80	309	38.00	473	14.00
133	24.05	316*	21.80	474	20.20
136	37.00	317	6.40	479*	18.40
138	3.30	318	12.20	481	9.20
139	2.50	320	96.25	484	10.30
142	5.60	322	9.20	486*	10.45
146*	251.05	327*	86.00	487	11.00
147	29.85	328	5.40	489*	17.00
149	25.00	330	11.00	492*	6.30
153	5.55	332	2.45	496	15.90
154*	3.90	333	2.25	500	12.20
156	5.70	334	57.20	503	11.10
157*	5.00	336	11.40	506	42.20

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ 1983

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ЛЮТОМУ 1983 РОКУ

Ч.В. Організатор	Приймає у лютому	Сума забезпечення	Разом у 1983 р.
ОКРУГА АЛЕНТАВН			
48 С. Івасечко	2	\$4,000	2
147 Катерина Гуцайлюк	1	1,000	1
Разом	3	\$5,000	
ОКРУГА БАЛТИМОР			
15 О. Зинюк	3	\$25,000	3
34 Л. Блонарович	1	1,000	2
55 А. Шидин	1	1,000	1
290 М. Хома	1	1,000	1
320 І. Малко	2	11,000	2
Разом	8	\$39,000	
ОКРУГА БОСТОН			
307 Д. Галонжжа	1	\$1,000	2
ОКРУГА БОФФАЛО			
127 Марія Гаравус	1	\$1,000	1
360 І. Гаврилюк	2	12,000	2
Разом	3	\$13,000	
ОКРУГА ЧІКАГО			
17 Я. Билень	2	\$2,000	2
51 М. Ольшанський	2	2,000	3
131 Л. Боднар	2	6,000	2
220 Е. Блідий	2	4,000	2
250 М. Чуйко	1	1,000	1
301 П. Врублівський	1	1,000	1
379 М. Семків	1	1,000	2
423 Я. Берестянський	1	2,000	2
Разом	12	\$19,000	
ОКРУГА КЛІВЛЕНД			
102 Н. Бобечко	1	\$2,000	3
240 С. Волянник	1	1,000	3
Разом	2	\$3,000	
ОКРУГА ДЕТРОЙТ			
94 Р. Татарський	3	\$18,500	4
183 Д. Кошильовський	1	1,000	6
235 М. Бобер	1	3,000	1
292 Стела Федик	3	12,000	1
341 В. Літніський	1	5,000	7
Разом	9	\$39,500	1 АДД
ОКРУГА ДЖЕРЗІ СІТІ			
25 Квітка Стецюк	1	\$1,000	4
70 М. Шеремета	2	2,000	5
287 Данута Ясінська	1	1,000	2
Разом	4	\$4,000	
ОКРУГА МОНТРЕАЛЬ (Канада)			
465 Текля Мороз	1	\$10,000	2 АДД
ОКРУГА НЬЮАРК			
27 Р. Лапичак	1	\$4,000	1
37 Ольга Осередчук	1	1,000	3
371 Ю. Баранюк	3	8,000	5
490 С. Чорномаз	1	5,000	1
Разом	6	\$18,000	
ОКРУГА НЬЮ ГЕЙВЕН			
59 Т. Сливінський	1	\$1,000	1
277 С. Кравець	1	2,000	1
414 І. Телюк	1	2,000	1
М. Снігурович	1	1,000	2
Разом	4	\$6,000	
ОКРУГА НЬЮ ЙОРК			
5. М. Хоманчук	1	\$2,000	2
8 Марія Кульчицька	1	1,000	2
158 І. Жулик	2	\$10,000	1 АДД
Емілія Саночка	1	1,000	6
200 І. Пригода	2	4,000	2
204 М. Шпонтак	2	2,000	2
267 Аня Дидик	1	10,000	1
293 Марія Душник	1	2,000	2
325 І. Жулик	1	1,000	2
361 С. Чума	1	1,000	1
450 Евстахія Мілянчик	1	1,000	2
Разом	14	\$35,000	1 АДД
ОКРУГА НІАГАРА (Канада)			
427 П. Дяків	6	\$21,000	1 АДД
451 Е. Омелченко	1	8,000	1
458 Д. Пич	3	5,000	3
468 М. Грох	1	5,000	1
Разом	11	\$39,000	1 АДД
ОКРУГА ПАССЕЙК			
182 Г. Клименко	1	\$1,000	1
ОКРУГА ПЕРТ АМБОЙ			
349 М. Захарко	1	\$1,000	4
353 В. Орхівський	3	\$15,000	3 АДД
Дарія Орхівська	1	3,000	6
372 Я. Ярема	1	1,000	2
Разом	6	\$20,000	3 АДД
ОКРУГА ФІЛАДЕЛФІЯ			
45 М. Пришляк	2	\$2,000	2
83 С. Гавриш	3	3,000	5
53 І. Скіра	1	1,000	3
173 П. Шерба	1	1,000	2
216 Б. Ожежинський	1	1,000	1
231 В. Пастушок	7	19,000	3 АДД
245 М. Мартиненко	2	6,000	2
247 М. Маср	2	2,000	2
248 Ірена Пасішнік	3	3,000	3
269 Хрисина Фуга-Гербеги	2	6,000	1 АДД
339 М. Луш	1	1,000	1
347 Дарія Цапар	2	8,000	1 АДД
375 П. Тарнавський	3	8,000	1 АДД
Разом	30	\$61,000	6 АДД

ОКРУГА ПІТТСБУРГ

53 Д. Головатий	1	\$1,000
161 А. Джула	4	6,000
338 Ольга Пішко	2	2,000
Разом	7	\$9,000

ОКРУГА РОЧЕСТЕР

316 В. Гавриляк	4	\$5,500
-----------------	---	---------

ОКРУГА ШАМОКИН

78 І. Петрунью	1	\$1,000
242 І. Чабан	4	17,000
305 Маргарета Гентош	1	5,000
382 Катерина Гарбест	6	38,000
Разом	12	\$61,000

ОКРУГА СИРАКУЗИ-ЮТИКА

283 Ю. Гавришків	3	\$3,000
------------------	---	---------

ОКРУГА ТОРОНТО (Канада)

407 В. Шаран	7	\$21,000
441 Д. Заневич	1	1,000
464 Н. Хомин	1	1,500
469 К. Чорномаз	1	1,000
Разом	10	\$24,500

ОКРУГА ТРОЙ

88 В. Квас	2	\$2,000
------------	---	---------

ОКРУГА ВІЛКС БЕРІ

169 В. Стефурин	2	\$4,000
-----------------	---	---------

ОКРУГА ВІННІПЕГ (Захід Канади)

502 Д. Маршнюк	1	\$3,000
----------------	---	---------

НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ

368 Д. Маринюк	1	\$5,000
----------------	---	---------

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ЛЮТОМУ 1983 РОКУ

П.ч.	Округа (округи)	Кількість Відділів	Приймає у лютому	Члени	на суму	АДД
ОКРУГА ПЕНСІЛЬВЕНІ						
1.	Філадельфія	40	30	56	\$129,000	11
2.	Піттсбург	18	7	16	27,000	1
3.	Шамоні	20	12	18	69,000	2
4.	Алентавн	13	3	4	6,000	—
5.	Скрентон	6	2	2	2,000	—
6.	Вілкс Бери	9	2	4	6,000	—
Разом		106	54	100	\$239,000	14

ОКРУГИ МЕРІЛЕНДУ

Балтимор	9	8	9	\$40,000	—
----------	---	---	---	----------	---

ОКРУГИ НЬЮ ЙОРКУ

1. Нью Йорк	33	14	24	\$54,000	1
2. Сиракузи	14	3	3	3,000	—
3. Рочестер	10	4	11	12,500	—
4. Трої	7	2	6	6,000	—
5. Бофало	8	3	3	13,000	—
Разом	72	26	47	\$88,500	1

ОКРУГИ НЬЮ ДЖЕРЗІ

1. Ньюарк	20	6	13	\$33,000	—
2. Джерзі Сіті	11	4	13	38,500	—
3. Перт Амбой	12	6	15	38,000	4
4. Пассейк	5	1	3	8,000	—
Разом	48	17	44	\$117,500	4

ОКРУГИ ІЛІНОЙ, МИШИГЕН І ОГАЙО

1. Чикаго, Іл.	33	12	20	\$35,500	—
2. Детройт, Міч.	20	9	20	61,000	3
3. Клівленд, Огайо	21	2	8	13,000	—
4. Янгстаун, Огайо	9	—	2	3,000	—
Разом	83	23	50	\$112,500	3

ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ

1. Нью Гейвен	18	4	6	\$11,000	—
2. Бостон, Масс.	6	1	6	10,500	—
3. Вунсакет, Р.Ай.	6	—	2	10,000	—
Разом	30	5	14	\$31,500	—

ОКРУГИ ЗАХІДНИХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ

1. Центральна	6	—	—	—	—
Міннеаполіс,	—	—	—	—	—
2. Міні,	6	—	—	—	—
3. Ст. Луїс, Мо.	5	—	—	—	—
Разом	17	—	—	—	—

Необ'єднані Відділи В Америці

Необ'єднані Відділи В Америці	22	1	3	\$13,000	1
-------------------------------	----	---	---	----------	---

ОКРУГИ КАНАДИ

1. Торонто	23	10	11	\$25,500	1
2. Монреаль	8	2	10	24,000	3
3. Квебек	9	11	16	44,000	1
4. Захід Канади	18	1	1	3,000	—
Разом	58	24	38	\$96,500	5

Загальна сума:

Загальна сума:	445	158	305	\$738,500	28
----------------	-----	-----	-----	-----------	----

СТЕПАН ГАВРИШ

головний організатор

Вступайте в члени УНС

Святкування 30-ліття 33-го Відділу СУА в Клівленді

На світовому форумі є прийнятий звичай святкування роковин, в яких на протязі даного часу, члени будь-якої організації, чи наукових інституцій вносять великий вклад праці в культурно-освітніх, суспільно-громадських чи політичних ділянках. Підсумки тієї праці завершуються звичайно ювілейними святами.

Таке свято відбулось на терені Клівленду 5-го березня ц.р. в 6-й год. вечора в аудиторії парафії св. Йосафата у 30-ліття місцевого 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки.

Свято було запроєктоване своєрідною програмою. Вже входячи на залу, відчувалося святоточний настрій. На кожному столі пишались короваї - гуски, прибрані галузками смітчик з кольоровими квітами і стрічками. При кожному накрітті виділили програмні виконавці по-містечку обкладинкою, в яких подано короткий перебіг праці Відділу, авторства Стефанії Гордишської. Імпозантне враження викликав президіальний стіл, на якому були уставлені розкішні короваї на тлі чудово вишитих рушників і барвінкових вінків. На центральному місці пишався ювілейний коровай з оригінальними прикрасами у формі печених голубів роботи Івони Яремко. Справа на столі звертав увагу полтавський "Дивень", чудово виконаний Ульяною і Яриною Лютич, а ліворуч — "Переписи". Побіч на стіні красувалася емблема СУА та портрет патронки Відділу Лесі Українки.

За президіальним столом сиділи о. совітник Іван Оришків, митрофорний Протоєрей Степан Ранкевич, парох церкви св. Володимира з паніматкою Лідія Гладка, заступниця голови Централі СУА, мгр Надія Дейчаківська, голова Окружної Управи Огайо, Оля Гордишська, голова Ювілейного комітету, Катерина Мураць, почесна голова Окружної, союзниці, колишні голови Відділу. На вступі програми союзники Анна Задойна, Марія Адамович і Марія Футей несли прапор СУА при співі гімну.

Святоточний бенкет розпочав молитвою с. совітник І. Оришків. Потім відбулося засвєчення ювілейних свічок. Першу засвєтила представниця Централі Л. Гладка в пам'ять 30-ліття голоду, другу — Н. Дейчаківська, голова Окружної, за спокій померлих союзників Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять основниці 33-го Відділу бл. п. Михайлини Ставиної. Третю свічку засвєтила Оля Демичук, діюча голова, за здоров'я і успіхи союзників.

Дальшу програму веде О. Демичук. Н. Дейчаківська висловила ширими словами привіт від Окружної Управи Огайо з побажанням якнайкращих успіхів у наміченій праці. Голова Відділу прочитала привіт союзників, які не могли взяти участі особисто, а Люба Мичковська — від товариств і установ Клівленду. Особисто склав привіт голова 30-го УЗО-Відділу УККА в Клівленді д-р Богдан Футей, підкресливши великий вклад праці і почини у різних ділянках життя клівлендської громади, зазначивши, що члени 33-го Відділу були завжди там, де було потрібно. Закінчив він побажаннями дальших успіхів.

Милою несподіванкою був прихід Пресвященно-владика Степана Сулика

ка в асист. о. Шамбеляна Михайла Федоровича, пароха церкви св. Йосафата. Владика в своєму слові закликав до співпраці мирянства з духовенством, бо тільки у спільному служінні своїй Помісній Церкві та своєму народові збережемо наше національне обличчя. Владика підкреслив теж ролі української жінки в суспільно-громадському житті. Українська жінка, хоча доля кинула її у світові бурі, все ж таки зуміла зберегти свою провідну ролі як у родині, так і в громаді.

У святоточному слові гостя з Централі підкреслила важливе місце та корінь почини 33-го Відділу, а потім докладно й обширно зреферила історію жіночого українського руху від початку заснування до сьогоднішніх днів.

Після цього відбулось вручення золотих відзнак СУА союзникам за їхню довготривалу працю. Відзначені були: Івонна Яремко, Степанія Гордишська, Марія Янів, Юлія Тарнавська, Анна Стецяк, Степанія Вельшанська і Олександра Мачалаба. Дочці бл. п. Михайлини Ставиної, Орісі Савчак, вручено Почесну Грамоту, в якій висловлено признання для її покійної матері за оснування 33-го Відділу та за довготривалу працю.

Потім розпочалася перша частина мистецької програми. Виступала оперна співачка Марта Кульчицька-Андріюк. В її репертуар увійшли такі пісні: "Якби мені намісто" муз. М. Лисенка, "Ой казала мені мати" з опери "Запорожець за Дунаєм" муз. С. Гулака-Артемовського, "Видно час настав" з опери "Катерина" муз. М. Аркаса до слів Т. Шевченка і "Гандзя" обробка П. Бойченка. У виконавстві цього репертуару співачка милозвучним кольоратурним сопрано виявила високу кваліфікацію музичного знання.

Друга частина програми носила назву "Весільні окрушки". До неї впровадила нас культурно-освітня референтка Люба Мичковська словом на тему "Яглицька весільних звичаїв від найдавніших часів до сьогодні". "Рушничок", хореографія Анастасії Кривохижі, — це танок у хороводі з рушниками, це чудове зіставлення в одному кольориті стрій і рушників, в повільно-пливких рухах було передано дію вишивання тих обрядових атрибутів. "Джурило" — лемківський весільний танок, записаний Оленою Заклинською, виконала Школа Українського Танцю, "Каштан" під проводом Маркіяна Комічка. "В'язанка весільних пісень Сокальщини" обр. інж. Е. Карпюка. "Чи я в лузі" народна пісня, обр. О. Сандлера, виконала нагороджена бурхливими оплесками та квітами, поданими дівчатами зі салочка, Марта Кульчицька Андріюк. Вкінці найбільш домінуючою точкою програми був показ дев'яти весільних головних уборів молодих і дружок. Показ цей приготувала і ним проводила інж. Ірина Кашубинська. Вона пояснила, що більшість стрій є з тих українських земель, що з них 35 років тому поляки виселили українців і саме тим прадідівським українським землям присвячено цей показ. Молодоваги — Софія Ільчинська стрій Полісся, убір голови свашки з 1870-х років на Холмщині і Поліссі; Христия Олексів — стрій з околиць Заліщиків,

Гартфорд у поклоні Т. Шевченкові

Гартфорд, Конн.—У неділю, 13-го березня, у залі Українського Народного Дому гартфордська громада масово (зала була повністю) віддала поклін найбільшому синові України Тарасові Шевченкові.

Вже від кількох років наша громада відзначає роковини Шевченка силами української парафіяльної школи включно з рефератами. Це, очевидно, має своє позитивне значення, бо учні пізнають Т. Шевченка і його добуту привчаються до виступів на сцені. Влаштування шкільного молодого Шевченківського свята були, як це зрештою, самозрозуміло, більше або менше вдаль, хоч треба признати, що останні кілька років були вони дуже добре підготовані.

Цьогорічна Академія у честь Шевченка відбулася від стереотипу і була однією із найкращих. Директор школи інж. О. Пришляков прийшов щаслива думка запросити до участі в програмі Ліну Белюю і композитора Леоніда Вербицького.

Л. Белюю, народжену в Україні, закінчила Київський Театральний Інститут і була запрошена до Чернівецького театру, де працювала 14 років. Кілька років тому приїхала до США і тут організувала мистецьку групу та виступає по українських громадах Америки і Канади.

Леонід Вербицький—уродженець Харківщини, закінчив Київську Консерваторію, спеціалізуючись у композиції у проф. Бориса Лятошинського. Живучи в Україні увесь час працював у музичному світі—писав музику до вистав, радіо і телебачення та створив понад 400 пісень. Останні роки в Україні працював музичним керівником театру Лесі Українки. По приїзді до Америки продовжує своє музичну творчість та виступає по українських громадах разом з Е. Белюю.

У програмі взяв участь також місцевий хор „Діброва“ під диригентською молодого Андрія Пришляка (який закінчив вищу музичну школу) та молоденький ансамбль бандуристів „Вічний відгук“. Головною промовою виступив о. шамбелян Степан Чомко. „Заповіт“ проспівали обидва хори разом, шкільний (старші класи) і „Діброва“. Після „Заповіту“ шкільний хор проспівав пісню: „Завіда в долині“, „Тече вода“ і „Наш отаман Гамала“. Диригент інж. О. Пришляк, при фортепіано—Андрій Пришляк.

Добре підготовану та незвичайно добре виголошену доповідь сказав о. С. Чомко. Він, уродженець США (має бути, уже третє покоління), знає і розуміє Шевченка. Знає і творчий трагічний подвиг України в час приходу Шевченка на світ, він сказав, що вірить, що саме Божою Провидницею зіслано на Тараса, бо коли б не його поява, ми були б розчинилися у московському морі. Отець

Школа українознавства в Чикаго—Т. Шевченкові

(Око). Кожного року школа українознавства при українському православному соборі св. Володимира в Чикаго відзначає річницю Тараса Шевченка.

Цьогорічне свято відбулося в кінці шкільного дня, 12-го березня, в аудиторії парафії. На свято був присутній духовний опікун школи о. Федір Білєцький, батьки та родичі учнів. Святочну доповідь прочитав Олександр Кушечук, учень 8-ї класи, а заповіданням тощо свята була Надя Зайчак.

Виконавцями свята були діти та молодь. Чотири пісні до слів Т. Шевченка виконали учні нижчих і вищих класів, що мають лекції співу, їм аккомпанювала на фортепіано Марта Стадник, учителька співу, яка також приватно вчить гри на фортепіано. Адж Горб відіграв „Вальс“, Таня Леня—„Українську думку“ Залеського. Дівочий ансамбль „Троянди“ з української православної парафії св. Андрія і перемістився Чикаго, деякі члени якого з учнями школи українознавства, під керівництвом Галини Карасейчук, учительки 6-ї класи, виконали три пісні. Їм аккомпанював на фортепіано Андрій Карасейчук, який два роки тому закінчив цю школу. Спів та гру на фортепіано розділи-

ли декламації. Вірші Тараса Шевченка чи інших авторів, присвячені Шевченкові, декламували окремо чи спільно групами учні різних класів, а саме: Андрій Гура, Наталя Бойчук, Анастасія Коновал, Олена Бей, Мішель Місевич, Ніна Василів, Ніна Стайфель, Роксана Василів, Оля Верхогляд, Віра Кашуба, Павло Будник, Михайло Фавко, Марко Горб, Юрій Рачкевич, Ірина Мінгаска, Таня Козленко, Агата Терлецька та Ірина Прокоп, учениці 7-ї класи, яка декламувала довгу поему Т. Шевченка „Гоголя“.

Ансамбль бандуристів ОДУМ-у Чикаго, яким керує Олександр Пошиваник, учитель старших класів школи, виконав чотири пісні. Між іншим, цей ансамбль наступного дня, у неділю, в повному складі взяв участь в загальногромадському відзначенні річниці Шевченка в школі Шопена.

На закінчення свята усі учні спільно з ансамблем бандуристів ОДУМ-у проспівали „Заповіт“, музику до якого написав учитель з Полтавщини Іван Гладкий-Горділ, музична обробка Кирила Стеценка. Їм аккомпанювала на фортепіано Марта Стадник.

К.О.

Баффалівська громада

пом'янула Т. Шевченка

Початок у відзначенні Шевченківських роковин у цьому році зробила парафіяльна школа св. Миколая. Під проводом учительки Олександри Конової і Ольги Чмоли учні цієї школи влаштували концерт, що відбувся в неділю, 6-го березня ц.р., в шкільній залі. На програму концерту склалися переважно групові виступи учнів. З індивідуальних творів слід відмітити фортепіанове сольно учениці 8-ї класи Марини Якубовської.

Черговим виявом пошани до Шевченка були дві йому присвячені передачі по радіо: одна на радіопрограмі Василя Шарвана в суботу, 12-го березня, друга—у Патріархальній радіопрограмі в неділю, 13-го березня. Слово про Шевченка на першій передачі сказав проф. Зенон Саган, на другій—д-р Михайло Лоза.

Завершення Шевченківських святкувань була загальногромадська академія, яка відбулася в популяризованих годинах у неділю, 13-го березня, з доволі різноманітною програмою як відносно змісту, так і відносно виконавців.

Програма почалася „Заповітом“ у виконавстві недавнього створеного жіночого хору ОЖ ОЧСУ „Мрія“. Цей хор мав згодом ще один виступ, в часі якого проспівав дві пісні до слів Тараса Шевченка: „Розрита могила“ і „Думи мої“. В першу пісню була введена рецитация у виконавстві Оксана Михайлів. У другій пісні з хором виступив Зенон Депутат і проспівав сольові фрагменти. Пісні прозвучали незвичайно ефективно.

Авторів цього допису довелося уже втретє почути спів новоствореного хору „Мрія“, і втретє доводитися згадувати про нього в дописі. Перші дві згадки не виходили поза саме тільки ствердження виступів цього хору. Тепер слід би було сказати про хор „Мрія“ дещо більше. Вже в часі першого прилюдного свого виступу хор „Мрія“ виявив себе надійною мистецькою одиницею. Дальші виступи скріплюють цю надійність, бо хор наочно росте, розвивається. Очевидно, що в цьому велика заслуга диригентки Наталії Процьків-Бабичко.

Святочне слово виголосив Василь Боролач, куратор бібліотеки Баффалівського університету. У своєму слові промовець поставив наголос на ролі Шевченка відносно пробудження і росту національної свідомості поневоленого україн-

Михайло Лоза

У Ватервліт школа українознавства шанувала Тараса Шевченка

Вже 13-й раз Школа Українознавства Олбанської округи у Ватервліт відзначила Шевченківські роковини. 3-го березня ц.р. під керівництвом В. Літінської відкрили святковий концерт у залі Українського Клубу в 4-й год., вітаючи численну збірку гостей, що заповнили залу, та одночасно подякував усім, що підготували програму—учителькам З. Білас, Д. Якубович і Д. Боднар Байрон, садівничкам: Д. Л. Кушнір, Д. Пасинеллі й Д. Шевчук, Н. Семчук за супровід на фортепіано й акордеоні, маестрові Р. Приймій-Богачевській за підготовку танців, М. Якубовичеві за виступ в ролі кобзаря, Українському Клубові за залу.

Діти 1-ї і 2-ї класів декламували уривки з творів Т. Шевченка. Потім діти під проводом Д. Якубович проспівали „Заповіт“. Діти з світлими проспівали „Поклін тобі, Тарасе“, потім декламували. Діти з передшкільної виконали збірну декламацію „Думи мої“. В інсценізації „Прийми“ рецитаторкою була Д. Якубович; ролі Причини відіграла Ст. Коцур; сестри Динько, Ст. Коновальчук і Д. Шурпіт виконали танок русалок, козаком був Р. Гасиняк.

Змістовну доповідь прочитала З. Білас, що з'ясувала, в чому сила й надзвичайна популярність Т. Шевченка. Він поставив на сторожі

І.Д.

Школа українознавства

в поклоні Т. Шевченкові

Українська молодша школа та СУМА в Картеті, Н. Дж., в рамках УККА гідно пом'янула великого українського Кобзаря Т. Г. Шевченка.

Академія відбулася в суботу, 19-го березня, в залі Українсько-Американського Горожанського Клубу. Свято започатковано відспіванням усіми присутніми „Заповіту“. Потім шкільна молодша декламувала вірш „Поклін Шевченкові“, а вірш „Бережень“ декламувала Ірина Сапельяк. Святочну доповідь виголосив директор української школи Володимир Янів. Доповідач сказав, що важливі події в історії українського народу припадають на місяць березня, а саме: ми сьогодні вшануємо двох Тарасів—Т. Г. Шевченка, який боровся пером за українську націю, і Тараса-генерала Української Повстанчої Армії Т. Чупринку-Шухевича, який боровся за ці самі ідеали зі зброєю в руках.

Діти школи життєпис Шевченка переповнили двома мовами: англійською—Настя Якубович, а українською Тамара Сапельяк.

Василь Матлага

Запусти і Шевченківське свято в святотроїцькій парафії Ірвінгтону

У неділю, 20-го березня ц.р. о год. 10-ї ранку настоятель парафії протоієрей Сергій Непріль у супроводі о. протоієрея Володимира Поліщука і дяка Петра Веселовського з Огайо урочисто відправили Службу Божу. Прекрасно співав церковний хор ім. Дмитра Бортиянського під керівництвом інж. Дмитра Олійника. Вітальні хлопці Євген Вовк і Аполлон Григорович прислуговували під час Богослуження. Наприкінці Служби Божої відбулося присвячення членів новообраної Парафіяльної ради, яке провів прот. Сергій Непріль.

Після закінчення о. настоятель із оо. дяками відправили пахану до душі спочилого нашого генія й пророка Тараса Шевченка. Перед паханодою протоієрей Непріль виголосив коротке слово про Шевченка, пророчі слова якого житимуть вічно серед українського народу. В паханіді згадували отці імена померлих членів церковного хору: диригента інж. Леоніда Балаценка, Ольгу Степанюк, інж. Микона Янюка, Андрія Колоска, Татяну Фурсик, Олександру Проскурню, Марка Гавриша, Петра Вовча, Олексія Воробця, Лідію Приходько і Павла Шопена. Співом „Боже Великий“ закінчено церковні відправи.

Гості та парафіяни зайшли до парафіяльної залі до послухати спів церковного хору. Перед концертом диригент інж. Дмитро Олійник пояснив присутнім привіт цього концерту. В першій частині концерту були відспівані церковні пісні: великий прокимин „Прощальний неділі“, мелодія Києво-Печерської Лаври, „Помочник і Покровитель“ муз. Д. Бортиянського.

І. Г.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи“
повідомляємо всі організації і поодинокі особи,
ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ
НЕ БУДЕ ПОМОЩУВАТИ ЖАДНИХ
ОГОЛОШЕНЬ
якщо попередні рахунки
НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ
Окремих пистів в тій справі не буде дія
випишувати
ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ
ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

До

ВШ Членів УНС - Передплатників „Свободи“

Вельмишановні Члени - Передплатники!
Делегати 30-ї Конвенції УНС-Союзу схвалили підвищити ціну передплати „Свободи“ для членів УНС-Союзу із \$7.80 на \$15.00 річно, беручи під увагу значно збільшені видатки Видавництва на поштові оплати, газетний папір та інші кошти. Схвалена 30-ю Конвенцією підвищення передплати входить в силу від 1-го січня 1983 року, або від чергової платності кварталних, піврічних чи річних вкладок. Значить, Ваші вклади, які включають передплату „Свободи“, платні від 1-го січня 1983 року, або від чергової платності на кварталних, піврічних чи річних ставках після 1-го січня 1983 року, будуть збільшені на \$7.20 у річному відношенні; \$3.60 піврічно, \$1.80 квартално та 60 центів місячно. Така сама підвищення передплати „Свободи“ зобов'язує і всіх тих членів УНС, які платять цю передплату окремо від своїх вкладок, висипаючи їх прямо до адміністрації „Свободи“.

Нові ціни передплати для членів:
\$15.00 річно, \$7.50 піврічно, \$3.75 квартално, \$1.25 місячно.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

Шевченківське свято в Кергонксоні

Цьогорічне свято Тараса Шевченка в Кергонксоні, Н. Дж., відбулося 27-го березня ц.р., о 1-й годині в церковній залі. Свято було організоване Школою Українознавства, якою опікується 89-й Відділ СУА ім. Лесі Українки.

Свято відкрила коротким вступним словом управитель школи Ольга Ревлюк, яка покликala хор „Золотий Гомін“ розпочати програму.

Хор разом з учнями школи проспівав „Заповіт“ Т. Г. Шевченка, муз. К. Стеценка, аранж. Ст. Яца, а учениці 3-ї класи Адріана Лебедович декламували вірш Л. Полтави „Кобзар Т. Шевченка“ на тлі мелодії „Заповіт“. Диригував Степан Яц.

Старший пластун Володимир Темницький прочитав реферат, написаний проф. Андрієм Горнякевичем.

У третій точі всі учні школи проспівали „Думи мої, думи мої“ слова Т. Шевченка. Потім маленький Андрій Кейд декламував вірш „Сонце України“ Ульяна Кравченко. За ним виступив учень 6-ї класи Орест Лебедович і прочитав декламацію-реферат „Шлях до слова“, що його написав М. Маморський. Потім були дві збірні декламації. Першу „Привіт Тарасові“, що її написав Роланд, виконали учениці 1-ї класи Микоса Фединак і Лариса Крижанівська. Друга—„Поклін Тарасові“, вірш Ульяна Кравченко, віддекламували учні 3-ї класи Галія Масний, Сергій і Надя Навівайки і Марія Безлер. Всі учні заспівали „Реве та стогне Дніпр“.

Ольга Денисенко

Вступайте в члени УНС

Увага! УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

приймає негайно на різні околиці Америки і Канади

ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

Постійна праця. Запевнена пенсія. Соціальне, життєве забезпечення. Пенсійний фонд. Вакації.

Досвід продажу життєвого забезпечення побажаний. Інших переважколиво. Скористайте з цієї нагоди без ніяких зобов'язань.

ЗГОЛОШУЄТЕСЯ ЛИСТОВО або ТЕЛЕФОНІЧНО:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

P.O. Box 17 A — 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Тел.: (201) 451-2200, з Нью Йорку: (212) 227-5250

ПРО КОНВЕНЦІЇ УНС ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ

Конвенції Українського Народного Союзу завжди були головними етапами в розвитку не тільки самого Союзу, але і всієї Української Громади в Новому Світі. Чого можна очікувати від перебігу і рішень та виспіді відбуді недавно 30-ї з черги конвенції цієї найстаршої і найбільшої української установи у Вільному Світі, базуючись на досвіді минулого?

Інформації про це знайдете у виданій безпосередньо перед 30-ю Конвенцією книжці А. ДРАГАНА.

У ДЗЕРКАЛІ КОНВЕНЦІЙ УНС

У книжці, крім вступної загальної характеристики усіх попередніх 29 конвенцій, подано основні інформації про них:

- де і коли вони відбулися,
- скільки було делегатів,
- який у тому часі був організаційний і фінансовий стан УНС,
- які важливі рішення винесли та кого обрано до проводу.

Книжка ілюстрована, має 72 сторінки і коштує ТІЛЬКИ ЧОТИРИ ДОЛЛАРИ.

Замовляти в книгарні „Свободи“:

„SVOBODA“ BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 6% стейтового податку.

Грудень, 1982

„Слово про Шевченка” в ЛМКлюбі

Кобзарський табір

Капеля бандуристів ім. Тараса Шевченка переводить щорічну літню курсири на бандури. Головний кобзарський табір цього року відбудеться на оселі „Всіх Святих“ від 14-го до 28-го серпня.

Програму цього курсу вестимуть інструктори Капелі бандуристів. Будуть групові та індивідуальні лекції гри на бандурі, ансамблевий зайняття, спів, сольовиконання та гурірки на теми кобзарського місцевості.

та й української музики.

Всі учасники будуть розподілені по групах від початківців до найбільш завантажених. Для більш завантажених також будуть переведені інструкторські курси та лекції музико-знавства, зокрема хормайстерство і диригентура.

Вечорами відбуватимуться ансамблеві та хорові заняття під керівництвом Григорія Китастого, диригента Капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка. На закінчення табору для батьків і гостей буде влаштовано концерт.

Оселя „Всіх Святих“, розташована в розкішній гірській місцевості Західної Пенсильванії на 95 акрах сусіднього лісу над річкою Аллегей, центральна розташована на віддалі 5-7 годин їзди від міст — Нью-Йорк, Дітройт, Чикаго та Торонто.

Учасники (мінімальний вік 13 років) повинні вміти читати ноти та мати власну бандуру. Кошт табору — 225 доларів за два тижні. Ця оплата включає навчання, приміщення й харчування.

За додатковими інформаціями та аплікаціями слід звертатись на адресу: Victor Kytasty 16511 Riverside, Livonia, Mich., 48154; tel. (619) 563-1470.

У Києві...

(Закінчення зі стор. 1)

боротьби, яка зараз точиться між двома світовими системами, і в якій сили імперіалізму використовують релігію як свою ідейну зброю.

Пропонуємо нижче текст заяви істориків Київського університету М. Марченка і Г. Сургая секретарів ЦК КП України Овчаренкові Ф.Д., сповнену тривоги за занедбану архітектурну (а отже й історичну) спадщину.

У самвидаві ці два документи поширюються під назвою „З історії одного доносу“. Текст заяви подаємо без жадних стилістичних змін.

Дальні печери в Києві занедбані

Секретарю ЦК КП України тов. Овчаренку Ф.Д.

професора історичного факультету Київського державного університету Марченка М.І.

доцента Сургая Г.І.

ЗАЯВА

Ось вже четвертий рік ми являємося членами Науково-методичної Ради Києво-Печерського державного історико-культурного заповідника. І у нас особливе занепокоєння завжди викликав занедбаний стан, в якому знаходяться Дальні печери. В цих печерах, в наслідок постійного проникнення підземних вод, в ряді місць сталися обвали, значно підвищилася вологість повітря, яка негативно вплинула на стан мумій (мошей). — Ред.), котрі зберігаються там. До того ж через погану охорону печер до них уже двічі проникали злодії, а можливо й політичні провокатори, які викинули останки з гробниць, перемішали їх, а це спричинило до того, що моші втратили своє наукове значення, бо з'ясувати й спростувати чорну „фальсифікацію“ стало неможливим. Не слід забувати й того, що у Дальних печерах крім мошей святих зберігаються останки історичних осіб, як от Федора Острозького, учасника Грюнвальдської битви 1410 р., та ін.

На всі ці недоліки ми неодноразово звертали увагу керівництва і колективу Заповідника.

Але особливо гостро було поставлено питання про стан, в якому знаходяться печери, на останньому засіданні Науково-методичної Ради 28 січня 1971 р. Нами був піднятий гострий, але цілком слушний критичний запитання до керівництва печер. Ю.А.Лесневський, який байдуже ставиться до виконання своїх службових обов'язків. Його таке недбайливе ставлення впливає на невірних, антинаукових поглядів на культурну спадщину минулого, яка, на нашу думку, Лесневського, не має ніякого позитивного значення. Концепція завідувача печер переноситься ним на всі історико-

культурні пам'ятки Печерського заповідника, все, що тут розташоване, є „дурманом церковників“, а воболотати за збереження пам'яток минулого можуть лише „клікуші“ та „націоналістичні негодники“. Культурну спадщину колишньої Києво-Печерської Лаври, на думку Лесневського, слід використовувати лише як об'єкт антирелігійної пропаганди. А це є в чистому вигляді пролеткультівщина, проти якої боровся В.І. Ленін, наша партія. Заповідник відвідують екскурсанти, що приїждять з усіх кінців нашої і зарубіжних країн, а концепція Лесневського гниє до того, щоб відвідувачі Заповідника цуралися і відверталися від прекрасних створінь людського генія.

На наш погляд, це — тонко прихована лінія, яка спрямована на дискредитацію політики Комуністичної партії щодо використання культурних досягнень минулого в комуністичному вихованні трудящих.

Чи єдиний у своїх поглядах і намірах Лесневський? На жаль, ні. Його „лінія“ знаходить співчуття і підтримку з боку таких працівників музейного управління Міністерства Культури УРСР, як от тов. Баровийова. Нам доводилося дискутувати з нею на засіданнях Ради з цього приводу. Вислухавши наші зауваження на загальному засіданні Ради Заповідника, тов. Лесневський не висунув будь-яких аргументованих пояснень своїй бездіяльності, не став на шлях вжиття заходів, які б запобігли дальшому руйнуванню печер, хоч вже тоді було ясно, що виникла загроза їхнього обвалу. В печерах піднявся рівень води, оскільки за ініціативи того ж таки Лесневського були закриті вентиляційна і водовідвідна системи, чим порушився нормальний режим їх збереження. Затаївши обиду, Лесневський через деякий час написав наклепницького листа в ЦК КП України і в партком університету, намагачись прикрити свою бездіяльність і злочинну байдужість звинуваченням нас у „нерозумінні“ завдань антирелігійної пропаганди. Нам довелося витратити чимало сил і часу на те, щоб спростувати вчинений на нас Лесневським зловмисний наклеп. Очевидно, наклепник вклав у нього максимум своєї енергії, а тим часом 3 квітня ц.р. стався величезний зсув в районі Дальних печер, внаслідок чого обвалилися фортечні мури довжиною близько 30 метрів. Зсув цей загрожував обвалом безпосередньо печерам. Зараз вжиті невідкладні заходи щодо ліквідації аварії на Дальних печерах, але, нам здається, цього замало. Необхідно, як гадаємо, негайно зміцнити колектив науковців, які досліджують печери Заповідника, фахівцями: геологами, антропологами, археологами, істориками, які б забезпечили належний рівень наукової та експериментальної роботи. Треба наразі поставити питання про звільнення Ю.А.Лесневського, випадково людини, з посади завідувача печер. Ми також настійно просимо Вас, Федоре Даниловичу, притягнути Лесневського до суворой партійної відповідальності за злочинне ставлення до службових обов'язків, за несправильне ставлення до критики як інтригана і наклепника, який знівельовує обговорення важливих справ до особистих дрібязкових порухів.

М. Марченко
Г. Сургай

Конвенція УЛТПА у 1983 році знову в Чикаго

Конвенції Українського Лікарського Товариства Північної Америки, яке включає теж лікарів нашої північної сусідки Канади, а відтак Австралії та інших частин світу, вже вийшли не лише в традицію, але стали обов'язком кожного його члена брати участь у зборах, вислухати наукові виклади, перевірити статут, додавати до нього нові думки або змінити старі. Це теж громадна зустріч наших колег, яка відвідує друзі зв'язки і навіязує нові, виходячи з дружньої атмосфери, яка має стати психологічною базою для співпраці членів Товариства і їх активності на наступні роки. Це дуже важливий фактор у кожному організованому житті.

Що являє собою Чикаго, де саме має відбуватися наша конвенція? У минулому Чикаго навівало пострах і неприємне почуття, а для романтиків було містом життя й розгойовано вільного через гангстерство, крадіжки й розбій. Підсумуючи пору ті прикмети можемо примітити до кожного великого міста не тільки в З'єднаних Штатах Америки, але й по всьому світі.

Сама назва Чикаго — це індіанське слово, якого значення непевне. Спочатку Чикаго було маленьким селом, де рибаки над озером Мішиґен, що нараховувало задовго 350 поселенців, яких стало шарпати й десяти кували індіани. Від часу, коли сюди приїхали Л. Джо-літ, а згодом Дю Сабль, місто почало розгортати широку крилу в бік торгівлі й промислу. Шкортій ріст населення й добробут цього міста були тією магнетичною силою, що притягала маси людей різних прощарків Європи й Далекого Сходу, і місто незабаром перемістилося в космополітичне

гіганта. По відкритті каналу св. Лаврентія до Чикаго почали причалювати з Атлантики кораблі більшої поємності. Чикаго росло, мс в надріжджах, і прямо на очах ставало центром світових банків, мануфактури, продукції сталі і колосальну біржову збіжку. Залізнична сітка Чикаго, яка підупала в наслідок шкортій розвитку повітряної комунікації, що згодом набрала глобального значення, відіграла в минулому важливу роль у торгівлі і зрості економічного добробуту. Чикаго — це місто музеїв, планетаріуму та інституту мистецтва. Чикаго розвинуло спеціальний характер блокової будови після великої пожежі в 1871 році. Численні університети, коледжі з їх науковими інститутами, піднесли особливо медичну науку на високий рівень. Чикаго вже від років було відоме як місто мистецтва і приватних лічниць, коледжів музики, театрів й інститутів, які відіграють значну роль у духовному й культурному житті міста. Чикаго в політичному американському житті записався як твердиня демократизму, де номіновано 9-ох демократичних кандидатів на президентів ЗСА.

Українська діаспора в Чикаго запустила глибоко своє коріння в Чикагський ґрунт, а духовні й культурні її надбання є свідками, що численна українська група не прогайнула марно часу по Другій світовій війні, коли хвилі українських скитальців, жертв воєнної хурли, прибули до ЗСА, а зокрема до Чикаго. Згадаймо університетські бібліотеки, де українське друковане слово було рідкістю в 1950-их роках, сьогодні на їх полицях українська книжка зайняла свою поважну

позицію. При слов'янському відділі університету Іллінойн існує кафедра української мови. Минулої осені посадили Чикаго Джейн Бирн проголосила українську околицю міста „Українським Селом“. В обсягу „Українського Села“ ми бачимо українські церкви всіх трьох віровізнань; тут є осілок обох списків — українських православної й католицької Церков. Тут є український музей, інститут модерного мистецтва, три молодіжні організації, а від восьми років — Головна Управа Українського Лікарського Товариства Північної Америки перенесла свій осілок з Нью-Йорку до Чикаго.

У цьому „місті вітрив“ від 26-го до 29-го травня ц.р. УЛТПА відбуде свій XX З'їзд делегатів та XXIII наукову конвенцію. У початках нашого організованого життя з'їзд делегатів мав виключно „статутний“ характер, без наукових сесій. Він зміняв або доповняв статут Товариства, погоджував ряд важливих справ, що нарізали протягом останніх років. Делегати вирішували справи правного порядку демократичним способом

— більшістю голосів. З'їзд цей кінчався бенкетом, де звичайно панувала весела й дружня атмосфера. Як згадано в попередніх дописах про ці з'їзди, учасникам наукових конференцій Американського Лікарського Палацу признала кредити першої класи. Для тих наших колег, які не включилися в українське лікарське організоване життя і стоять осторонь, у нашому Товаристві двері завжди відкриті і кожного новоприбулого привітаємо з відкритими раменами. Коли зробимо аналіз й порівняємо останню нашу конвенцію в Чикаго з 1981 року з цьогогорічньою, то з сумом і жалем доведеться ствердити, що наші ряди зменшилися й багато з тих, що опинилися у вирі праці й стільких заслуг віддали нашому Товариству, відійшли у вічність. Але з сумом і радстю обнялась, бо за останні роки Лікарське Товариство зареєструвало ряд молодих колег, що внесли до нього нові горизонти медичної науки, що дає за поручку для нашого Товариства на тривале його існування.

Пилип Демус

ВІДИШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ГОВРИК, член УНС Відд. 131-го ім. А.Шептицького в Чикаго. Помер 3-го лютого 1983 року на 70-му році життя. Нар. 5-го серпня 1913 року в Україні. Членом УНС став в 1962 році. Залишив у смутку сина д-ра Тараса, Говрику, Ярослава, дочку Галину, дві невістки, зятя та вучня Моніку Гаврик і Таню Говрику, та близьку й дальшу родину в Америці і Україні. Похорон відбудеться 7-го лютого на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл.

Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Стригун, секр.

ТЕОДОР ДМИТЕРКО, член УНС Відд. 336-го Т-ва „Сокіл“ в Клівленді, Огайо. Помер на 77-му році життя. Нар. 1906 року в селі Завишів, Сокаль. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку сестру Анну в Україні. Похорон відбудеться 16-го березня 1983 року на цвинтарі Ріверсайд, Клівленд, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Стригун, секр.

ТЕОДОР НАКОНЕЧНИЙ, член УНС Відд. 204-го ім. А. Гончаренка в Нью-Йорку, Н.Й., помер 11-го лютого 1982 року на 68-му році життя. Нар. 1914 р. в Теллорі, Па. Членом УНС став 1960 року. Залишив у смутку дочку — Елейну Да Сільва та Ірену Наконечну і двох вучнів. Похорон відбудеться 14-го лютого 1982 року на цвинтарі св. Андрія в Бавид Брук, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

АЛЬБЕРТ В.ЛЕЙСІ, Ст., член УНС Відд. 94-го ім. М.Шашкевича в Гемптретку, Міш., помер 1-го грудня 1982 року на 65-му році життя. Нар. 4-го квітня 1917-го року в Дітройті, Міш. Членом УНС став в 1939 році. Залишив у смутку дружину Гледис. Похорон відбудеться 4-го грудня 1982 року на цвинтарі Скайлон в Сан Матео, Каліф.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

АННА ЯРМОЛА, член УНС Відд. 220 ім. св. Петра і Павла в Чикаго, Іл., померла 7-го січня 1983 року на 76-му році життя. Нар. 1906 року в Україні. Членом УНС стала 1955 року. Залишила у смутку дочку Марію Зелевську і сина Степана. Похорон відбудеться 11-го січня 1983 року на цвинтарі св. Воскресіння в Джастіс, Іл.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

АННА СВІТЛИК, член УНС Відд. 65-го ім. св. Володимира в Елізабет, Н.Дж., померла 6-го лютого 1983 року на 89-му році життя. Нар. 1894 року в Україні. Членом УНС стала 1921 року. Залишила у смутку сина Михайла; дочку Марію Петрі, Бетті Баріла, Анну Мінарченко, Ольгу Світлик, п'ять вучнів і п'ять правнуків. Похорон відбудеться 9-го лютого 1983 року на цвинтарі „Розелл Гилл“ в Ліндені, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
А. Смит, секр.

АННАСТАЗІЯ КОНДИРА, член УНС Відд. 128-го ім. Т. Шевченка в Клівтоні Гайтс, Па., померла 14-го лютого 1983 року на 86-му році життя. Нар. 10-го грудня 1896 року. Членом УНС стала 1930 року. Залишила у смутку 8 дітей, одного сина, 14 вучнів і 22-ох правнуків. Похорон відбудеться 18-го лютого 1983 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Спрінґфілді, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Атанас Слосарчук, секр.

МАРІЯ МИКИТЮК, член УНС Відд. 8-го Т-ва „Подільська Чіч“ в Йонкерсі, Н.Й., померла 15-го лютого 1983 року на 91-му році життя. Нар. в 1892 році в Західній Україні. Членом УНС стала в 1930 році. Залишила у смутку сина Олександра Микитюка та Едварда Курилюка, 5 вучнів та 5 правнуків. Похорон відбудеться 17-го лютого 1983 року на цвинтарі св. Йосифа в Йонкерсі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія Кульчицька, секр.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Вічна Йому Пам'ять!
А. Смит, секр.

СТЕПАН ШУРОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 174-го Т-ва Пласт в Дітройті, Міш., помер 5-го лютого 1983 року на 74-му році життя. Народився в Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Софію та близьку й дальшу родину. Похорон відбудеться 12-го лютого 1983 р. на цвинтарі Олівіа і ора в Дітройті, Міш.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

АННА СВІТЛИК, член УНС Відд. 65-го ім. св. Володимира в Елізабет, Н.Дж., померла 6-го лютого 1983 року на 89-му році життя. Нар. 1894 року в Україні. Членом УНС стала 1921 року. Залишила у смутку сина Михайла; дочку Марію Петрі, Бетті Баріла, Анну Мінарченко, Ольгу Світлик, п'ять вучнів і п'ять правнуків. Похорон відбудеться 9-го лютого 1983 року на цвинтарі „Розелл Гилл“ в Ліндені, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
А. Смит, секр.

МАРІЯ МИКИТЮК, член УНС Відд. 8-го Т-ва „Подільська Чіч“ в Йонкерсі, Н.Й., померла 15-го лютого 1983 року на 91-му році життя. Нар. в 1892 році в Західній Україні. Членом УНС стала в 1930 році. Залишила у смутку сина Олександра Микитюка та Едварда Курилюка, 5 вучнів та 5 правнуків. Похорон відбудеться 17-го лютого 1983 року на цвинтарі св. Йосифа в Йонкерсі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія Кульчицька, секр.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Вічна Йому Пам'ять!
А. Смит, секр.

СТЕПАН ШУРОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 174-го Т-ва Пласт в Дітройті, Міш., помер 5-го лютого 1983 року на 74-му році життя. Народився в Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Софію та близьку й дальшу родину. Похорон відбудеться 12-го лютого 1983 р. на цвинтарі Олівіа і ора в Дітройті, Міш.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

АННА СВІТЛИК, член УНС Відд. 65-го ім. св. Володимира в Елізабет, Н.Дж., померла 6-го лютого 1983 року на 89-му році життя. Нар. 1894 року в Україні. Членом УНС стала 1921 року. Залишила у смутку сина Михайла; дочку Марію Петрі, Бетті Баріла, Анну Мінарченко, Ольгу Світлик, п'ять вучнів і п'ять правнуків. Похорон відбудеться 9-го лютого 1983 року на цвинтарі „Розелл Гилл“ в Ліндені, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
А. Смит, секр.

МАРІЯ МИКИТЮК, член УНС Відд. 8-го Т-ва „Подільська Чіч“ в Йонкерсі, Н.Й., померла 15-го лютого 1983 року на 91-му році життя. Нар. в 1892 році в Західній Україні. Членом УНС стала в 1930 році. Залишила у смутку сина Олександра Микитюка та Едварда Курилюка, 5 вучнів та 5 правнуків. Похорон відбудеться 17-го лютого 1983 року на цвинтарі св. Йосифа в Йонкерсі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія Кульчицька, секр.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Вічна Йому Пам'ять!
А. Смит, секр.

СТЕПАН ШУРОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 174-го Т-ва Пласт в Дітройті, Міш., помер 5-го лютого 1983 року на 74-му році життя. Народився в Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Софію та близьку й дальшу родину. Похорон відбудеться 12-го лютого 1983 р. на цвинтарі Олівіа і ора в Дітройті, Міш.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

АННА СВІТЛИК, член УНС Відд. 65-го ім. св. Володимира в Елізабет, Н.Дж., померла 6-го лютого 1983 року на 89-му році життя. Нар. 1894 року в Україні. Членом УНС стала 1921 року. Залишила у смутку сина Михайла; дочку Марію Петрі, Бетті Баріла, Анну Мінарченко, Ольгу Світлик, п'ять вучнів і п'ять правнуків. Похорон відбудеться 9-го лютого 1983 року на цвинтарі „Розелл Гилл“ в Ліндені, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
А. Смит, секр.

МАРІЯ МИКИТЮК, член УНС Відд. 8-го Т-ва „Подільська Чіч“ в Йонкерсі, Н.Й., померла 15-го лютого 1983 року на 91-му році життя. Нар. в 1892 році в Західній Україні. Членом УНС стала в 1930 році. Залишила у смутку сина Олександра Микитюка та Едварда Курилюка, 5 вучнів та 5 правнуків. Похорон відбудеться 17-го лютого 1983 року на цвинтарі св. Йосифа в Йонкерсі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія Кульчицька, секр.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Вічна Йому Пам'ять!
А. Смит, секр.

СТЕПАН ШУРОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 174-го Т-ва Пласт в Дітройті, Міш., помер 5-го лютого 1983 року на 74-му році життя. Народився в Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Софію та близьку й дальшу родину. Похорон відбудеться 12-го лютого 1983 р. на цвинтарі Олівіа і ора в Дітройті, Міш.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

АННА СВІТЛИК, член УНС Відд. 65-го ім. св. Володимира в Елізабет, Н.Дж., померла 6-го лютого 1983 року на 89-му році життя. Нар. 1894 року в Україні. Членом УНС стала 1921 року. Залишила у смутку сина Михайла; дочку Марію Петрі, Бетті Баріла, Анну Мінарченко, Ольгу Світлик, п'ять вучнів і п'ять правнуків. Похорон відбудеться 9-го лютого 1983 року на цвинтарі „Розелл Гилл“ в Ліндені, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
А. Смит, секр.

МАРІЯ МИКИТЮК, член УНС Відд. 8-го Т-ва „Подільська Чіч“ в Йонкерсі, Н.Й., померла 15-го лютого 1983 року на 91-му році життя. Нар. в 1892 році в Західній Україні. Членом УНС стала в 1930 році. Залишила у смутку сина Олександра Микитюка та Едварда Курилюка, 5 вучнів та 5 правнуків. Похорон відбудеться 17-го лютого 1983 року на цвинтарі св. Йосифа в Йонкерсі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія Кульчицька, секр.

THE UKRAINIAN WEEKLY

We give you the WHOLE picture.

dissident news•commentary•politics•editorials•interviews•people reviews•community news•the arts•scholarship•church affairs sports•preview of events•special features

Can you afford not to subscribe?

I would like to subscribe to The Ukrainian Weekly for _____ year(s)
(Subscription rates \$5 per year for UNA members, \$8 for non-members.)

Name _____
Address _____
City _____ State _____ Zip _____

UNA member: ☐ yes ☐ no ☐ Payment enclosed ☐ Bill me

THE Ukrainian Weekly
30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302

Український Вільний
Університет у Мюнхені

ЮВІЛЕЙНА КНИГА УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГІМНАЗІЇ у ЛЬВОВІ